

4 ANIDURATA
PROIECTULUI**17**PACTE DE INTEGRITATE
PILOTATE

PACTELE DE INTEGRITATE MECANISM DE CONTROL CIVIC PENTRU SALVGARDAREA FONDURILOR EUROPENE

PESTE 920 MILIOANEVALOAREA TOTALĂ A PROIECTELOR
PARTICIPANTE SELECTATE, COFINANȚATE DE UE**PESTE 7.2 MILIOANE**BUGETUL COMISIEI PENTRU ACEASTĂ
INIȚIATIVĂ**11**SECTOARE ACOPERITE PRIN
PROIECTELE COFINANȚATE DE UE**15**ORGANIZAȚII ALE
SOCIETĂȚII CIVILE/
MONITORI**11**STATE MEMBRE UE
PARTICIPANTE#integritypact
@EU_Regional
@TI_EU<http://europa.eu/!Qn67BM>

Proiectul este coordonat de

Politica Urbană
și Regională

#IntegrityPactsRO

Newsletter Februarie 2020

Proiect finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul
acestui material nu reprezintă în mod necesar
poziția oficială a Uniunii Europene.

Pactele de Integritate (Integrity Pacts) reprezintă un acord între o instituție publică și o companie/un grup de companii participante la un proces de achiziție publică. Acest acord implică angajamentul părților de a se abține de la a plăti, oferi, solicita sau promite mită, trafic de influență sau orice alte forme de coluziune pe parcursul procesului de achiziție. Totodată instituie o formă de transparentizare a achiziției, prin facilitarea accesului unei terțe părți la proces, în calitate de monitor independent. Monitorul este de regulă o organizație a societății civile, iar monitorizarea se poate desfășura de la începutul procesului de achiziție și până la finalizarea implementării contractului.

Rezumatul activităților din cadrul proiectului Pactele de Integritate în perioada iulie-decembrie 2019

Raportul de activitate elaborate de Transparency International România (TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) pentru perioada iulie-decembrie 2019 cuprinde un rezumat al activităților desfășurate cu privire la:

- ⇒ **Activitatea de monitorizare a achizițiilor publice**
- ⇒ **Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate**
- ⇒ **Activități de lucru cu persoanele și comunitățile afectate de proiectele monitorizate**
- ⇒ **Activități de advocacy**

A. Activitatea de monitorizare a achizițiilor publice

Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPPI) și Ministerul Culturii au elaborat documentațiile de atribuire în anul 2018 și au lansat procedurile de achiziției prin publicarea anunțurilor de participare în sistemul electronic de achiziții publice (SICAP) la finalul anului 2018 și prima parte a anului 2019. În iulie-decembrie 2019 au fost desfășurate două principale activități de monitorizare :

- ⇒ Urmărirea activităților de comunicare între autoritatea contractantă și potențialii solicitanți prin intermediul clarificărilor la documentațiile de atribuire. În această fază nu au fost identificate iregularități. Monitorul independent a formulat recomandări fără caracter obligatoriu asupra unor aspecte punctuale, pentru ambele autorități contractante.
- ⇒ Monitorizarea fazei de evaluare a ofertelor și verificarea tuturor documentelor aferente atribuirii contractelor. Toate procedurile monitorizate, ofertele și evaluările ofertelor au însumat peste 10.000 de pagini care au fost verificate. Procesul de durată și profunzime nu a identificat neregularități din perspectiva integrității procedurilor de achiziție.

În paralel cu monitorizarea documentelor, Transparency International România a contractat un jurnalist de investigație pentru a cerceta existența unor potențiale sau actuale conflicte de interese în cadrul procedurilor de achiziție publică. Rezultatul investigației de tip jurnalistic a condus la identificarea unor riscuri referitoare la unii dintre ofertanții la procedurile de atribuire organizate de ANCPPI:

- ⇒ Unul dintre asociații ofertanților câștigători pentru servicii de cadastru sistematic a fost în trecut asociat într-o firmă cu un director al unui oficiu județean de cadastru și publicitate imobiliară, fost director ANCPPI și la nivel național;
- ⇒ Mai mulți asociați sau administratori ai ofertanților câștigători pentru servicii de cadastru sistematic au membrii de familie care lucrează în diferite oficii județene de cadastru și publicitate imobiliară, fără ca aceste situații să cadă sub incidența cazurilor definite de lege ca fiind conflicte de interese;
- ⇒ Unul dintre ofertanții câștigători pentru servicii de cadastru sistematic au avut puternice relații de afaceri (inclusiv resurse organizaționale utilizate în comun: spații de birouri etc.) cu o companie implicată în cazuri de corupție investigate de Direcția Națională Anticorupție.

Niciunul dintre elementele menționate nu reprezintă o încălcare a legii, dar toate generează riscuri pe care trebuie gestionate. În acest sens am recomandat ANCPPI:

- ⇒ Includerea unor verificări suplimentare în verificarea

livrărilor realizate de contractanți, pentru a permite verificarea situațiilor de risc de potențial conflict de interese sau a altor situații de risc pentru integritate;

- ⇒ Dezvoltarea unei linii de avertizări de integritate deschise pentru angajați și a unei linii de reclamații de la deținătorii de drepturi reale (proprietari) și de la posesorii de imobile avute în vedere de serviciile de cadastru sistematic;
- ⇒ Instruirea personalului, în special a celor implicați în recepția serviciilor de cadastru sistematic, în domeniul integrității și anticorupție;
- ⇒ Organizarea unei maniere de comunicare constantă cu prestatorii de servicii de cadastru sistematic selectați, pentru a preveni întârzieri care pot ridica suspiciuni de favorizare a prestatorilor.

Pe de altă parte, Ministerul Educației a reluat pregătirea documentației pentru proiectul „Sistemul de Management Integrat al Școlarității”, care va include catalogul electronic în școlile din România. Monitorul independent a continuat dialogul cu Ministerul Educației Naționale și a monitorizat prima variantă a Caietului de Sarcini pentru achiziția principală a sistemului electronic de management al școlarității. Recomandările monitorului independent au fost transmise în septembrie 2019. Pe de altă parte, odată cu schimbarea conducerii Ministerului Educației, echipa de management a proiectului a fost destructurată și progresul în implementarea proiectului s-a oprit începând cu luna august 2019.

În noiembrie-decembrie 2019 au fost elaborate rapoarte de monitorizare asupra procedurilor de atribuire desfășurate la Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPPI) și Ministerul Culturii.

B. Activități de comunicare și promovare a pactelor de integritate

În perioada iulie-decembrie 2019 activitățile de monitorizare a achizițiilor publice au fost desfășurate cu privire la toate cele trei proiecte pentru care au fost încheiate Pacte de Integritate. Activitățile de comunicare au fost mai puțin intense în aceste șase luni. Revizuirea documentațiilor de atribuire și a procedurilor de evaluare a ofertelor a durat mai multe luni, dată fiind amploarea documentelor.

TITLUL PROIECTULUI: *Pactele de Integritate – Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene*

Scop: Reducerea riscurilor de corupție în achizițiile publice, prin implementarea unui mecanism de control civil în proiectele finanțate din fonduri europene.

Obiective: Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate din fonduri europene structurale și de coeziune, prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate în România. Crearea revendicării de responsabilitate socială în contractele publice mari precum și deprinderea unor lecții învățate, cu scopul unei viitoare replicări și propagări a Pactelor de Integritate.

Parteneri: Proiectul este coordonat de Secretariatul Transparency International, în parteneriat cu alte 15 organizații din 11 state: România, Italia, Polonia, Bulgaria, Cehia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia.

Perioada de implementare: Aprilie 2016 – Decembrie 2021

Pe de altă parte, mai multe întâlniri bilaterale au fost organizate cu reprezentanții mai multor instituții publice la nivel central și local pentru a promova pactele de integritate. În Decembrie 2019, Pactele de Integritate au fost prezentate la conferința anticorupție a Ministerului Justiției cu privire la implementarea Strategiei Naționale Anticorupție. Prin această participare am continuat activitățile de creștere a conștientizării la nivelul guvernului (mai multor ministere) cu privire la Pactele de Integritate.

Întâlniri cu organizații neguvernamentale din domeniul educației și cu reprezentanți ai mass media au fost organizate în vederea promovării Pactelor de Integritate, prefigurând lansarea rapoartelor de monitorizare la începutul anului 2020.

C. Activități de lucru cu persoanele și comunitățile afectate de proiectele monitorizate

În perioada de raportare, iulie-decembrie 2019, a continuat implementarea Planului de monitorizare, evaluare și învățare a proiectului. Monitorizarea efectuată a arătat că nivelul și deschiderea informațiilor au fost menținute la nivelul autorităților responsabile din România, în special la nivelul autorităților contractante. Acestea sunt interesante pentru a spori integritatea achizițiilor publice,

inclusiv prin utilizarea unui instrument pentru a facilita participarea societății civile, așa cum este și Pactul de integritate.

Pe de altă parte, monitorizarea fazelor de licitație în achiziții, precum și evoluția politică nu au fost favorabile creșterii încrederii în conformitatea și corectitudinea achizițiilor publice din partea întreprinderilor și societății civile. În acest context, în perioada de raportare am început să dezvoltăm o nouă metodologie pentru a evalua încrederea, conștientizarea și disponibilitatea de a monitoriza achizițiile la nivelul întreprinderilor și al societății civile. Cercetarea este planificată să ia parte la începutul anului 2020, iar rezultatele vor fi utilizate pentru campania de comunicare.

Mai mult, în perioada de raportare, iulie-decembrie 2019, am promovat la nivel comunitar linia de avertizare pentru cetățenii afectați de serviciile de cadastru monitorizate.

D. Activități de advocacy

Au avut loc mai multe întâlniri cu autoritățile publice centrale și locale, cu scopul de a promova pactele de integritate și de a planifica proiecte de parteneriat TI-Ro și IPP cu autoritățile locale, unde pactele de integritate locală sunt promovate și pilotate la nivel local.

Transparency International România

Bld.Gh.Magheru nr. 28-30, etaj 3,
010336 București, România
Tel: +4 031 6606 000/Fax +4 031 6606 006
office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro/
www.facebook.com/transparencyRO

Institutul pentru Politici Publice

Str. Alexandrina nr. 19
București, România
Telefon și Fax +4 021 212 31 26
office@ipp.ro
http://www.ipp.ro/
www.facebook.com/@InstitutulPoliticiPublice